

УНСС – ЕДИНЕН ПРИЕМЕН ИЗПИТ (ЕПИ)
„ГЕОГРАФИЯ” – 17.07.2007 година
МОДУЛ 1 „БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЕЗИКОВА КУЛТУРА”

1) За книжовната норма е вярно, че:

- А) не е свързана с функционирането на езика във всичките му форми;
- Б) за резултатното общуване в многообразните речеви изяви книжовните норми осигуряват нужното единство;
- В) не се чувства и не се приема от общуващите като задължителна;
- Г) спазването ѝ не е от значение за взаимното разбиране между общуващите;
- Д) спазването ѝ не осигурява единно писане и говорене.

2) Посочете вярното твърдение:

- А) Общонародният език има три основни форми – регионални диалекти, социални диалекти и книжовен език.
- Б) Социалните диалекти са разновидност на книжовния език.
- В) При многообразните форми на общуване в различни речеви ситуации спазването на книжовните норми е решаващо за успешната комуникация.
- Г) За правилната реч спазването на правописните и пунктуационни правила не е решаващо.
- Д) Човек може да говори правилно и без специално да е обучаван за това.

3) Посочете в коя социокултурна сфера се включват учениците и учителите чрез социалните си роли:

- А) стопанската
- Б) естетическата
- В) институционалната
- Г) медийната
- Д) битово-разговорната

4) Посочете кой от изразите е подходящ за официална речева ситуация:

- А) Обра си крушите одма.
- Б) Неудовлетворените от условията на договора отказаха да го подпишат.
- В) Прави се на дръж ми шапката, въпреки че всичко знае.
- Г) Вече Ви казах, че му е спукана работата, и не настоявайте за него.
- Д) Спазването на предимството е абсолютно задължително не само за новациите, но и за опитните шофьори.

5) През последната година милиардерите в света са се увеличили със 153-ма. Според сп. „Форбс” вече имаме нов рекорд, защото те са станали 946 души. Състоянието им е 3 и половина трилиона долара, ако можете избочи да си го представите, това буквално означава, че могат да ви затрупат с мангизи.

С този медиен текст авторът цели:

- А) да информира читателската аудитория обективно и затова е ограничена степента на свобода по отношение избора на езиковите средства;
- Б) да въздейства върху интелекта на читателя;
- В) да информира читателите, въздействайки върху въображението им с експресивния израз ... *могат да ви затрупат с мангизи*;
- Г) да информира читателите за големите социални контрасти в света, като въздейства върху чувствата им, докосвайки се до „болното им място” – „мангизи”;
- Д) да информира читателите и да ги накара задължително да си представят това, което съобщава, тъй като е убеден, че те всъщност не могат да си го представят – използва вметнатия израз *ако можете избочи да си го представите*.

6) Посочете вида на преносно употребените словосъчетания в контекста на изречението *Изпи две чаши с наслада, като стигна родната стряха:*

- А) метонимия, синекдоха
- Б) метафора, метонимия
- В) синекдоха, метафора
- Г) метонимия, символ
- Д) хипербола, метафора

7) Посочете в кой ред има грешка при употребата на променливо – Я:

- А) гняв, гневен
- Б) бесен, бясна
- В) пресно, пресен
- Г) грешно, грешни
- Д) железен, желязно

8) Посочете в кой ред има правописна грешка при употребата на вметнато Ъ:

- А) организъм, два организма
- Б) фразеологизъм, много фразеологизми
- В) идеализъм, идеализмът
- Г) оркестър, оркестърът
- Д) монокъл, два монокъла

9) Посочете в кои позиции има грешки:

Експерименталния (1) екип бе от три (2) инженери (3), четирима (4) лекаря (5), една инженерка, (6) две акошерки (7), пет (8) преподавателя (9) и пет преподавателки. Двама (10) преподавателя (11) са от варшавския (12) университет (13).

- А) 1,2,3,4,5,6,8,11
- Б) 1,2,5,7,8,9,11,12,13
- В) 1,2,3,8,10,11,13
- Г) 1,3,4,6,7,8,9,11,12,13
- Д) 1,2,4,7,8,13

10) Посочете къде са допуснати грешки:

За медийте(1) се казва, че имат важна роля за уграмотяването(2) и образуването(3) на аудиторията(4), защото представяват(5) модели, които(6) много хора купират (7).

- А) 2, 3, 6
- Б) 1, 2, 3, 5, 7
- В) 2, 5, 6
- Г) 2, 3, 4, 5, 7
- Д) 4, 6, 7

11) Посочете коя част на изречението не се обособява:

- А) определението
- Б) обстоятелственото пояснение
- В) приложението
- Г) подлогът
- Д) сказуемното определение

12) Посочете в кои от подчертаните позиции има грешки:

Мила госпожо (1), много сте елегантни (2) с тази модерна (3) пролеттна (4) рокля (5), която сте облякла (6) днес.

- А) 1, 2, 4
- Б) 1, 2, 4, 6
- В) 1, 3, 5
- Г) 2, 6
- Д) 2, 4, 6

13) Посочете в койот примерите не е допусната грешка при избора на подходящ пароним:

А) Изборните резултати показват, че само твърдият лекторат застава зад тази политическа сила.

Б) Лицето, което е автор на информацията е адресант, а адресатът е възприемащият.

В) За да се реши сложният проблем, трябва да се приложи комплексен подход.

Г) Собствениците нямат право на каквито и да било претенции, тъй като не разполагат с оригинален натурален акт.

Д) Ръководството на отбора е подало констатация.

14) Посочете вярното твърдение:

А) Лексикологията е наука за различните видове речници.

Б) Лексикологията изучава фразеологизмите, поговорките и устойчивите словосъчетания.

В) Лексикологията е наука за думите като речникови единици и за речниковия състав на езика.

Г) Формите на думите са обект на изследване от лексикологията.

Д) Правописните принципи и отношението между звук и буква са обект на лексикологията.

15) Посочете значението на фразеологичното словосъчетание *ябълка на раздора*:

А) изкушение

Б) неблагодарност

В) недоумение

Г) предмет на спорове и вражди

Д) раздяла между приятели

16) Посочете къде е допусната грешка при членуването:

А) двигателът

Б) пастелът

В) ръководителят

Г) преподавателят

Д) петелът

17) Посочете в кое от изреченията има правописна грешка:

А) Ако желаете да се научите да карате водни ски, на ваше разположение са нашите квалифицирани инструктори.

Б) Една от най-атраktivните туристически дестинации е Рило-родопският масив.

В) Сигурни сме, че с нашите оферти ние правим вашия избор много по-лесен.

Г) Не са много комплексите по Черноморието, в които можете да почувствате спокойствието на истинската почивка.

Д) Този сезон още няколко 4-звездни хотела ще отворят врати, за да посрещнат гости от страната и чужбина.

18) Посочете в кое изречение е допусната правописна грешка:

- А) Ще кандидатствам в Софийския и във Велико-Търновския университет.
- Б) Тя реши да се яви и на изпита по география.
- В) Родителите ми не одобриха моето решение да уча във Велико Търново.
- Г) Те винаги са се отнасяли с уважение към нея.
- Д) Той отговаряше уверено и спокойно на нейните въпроси.

19) Посочете в кои позиции са допуснати грешки:

Комисията(1)(2) съставена специално(3) да направи проверка по случая,(4) подкрепя(5) заключенията на два(6) авиоинспектора(7) за състоянието на авио парка (8) ни.

- А) 1, 4, 5, 6
- Б) 1, 3, 5, 8
- В) 1, 2, 4, 6, 7
- Г) 3, 4, 5, 6
- Д) 2, 3, 6, 7, 8

20) Посочете в кои позиции трябва да се поставят запетаи:

Курсът (1) който посещавах цяла година (2) много ми помогна за изпита по български език (3) но за математиката разчитах(4) само на това (5) което знаех от училище.

- А) 1, 3, 4, 5
- Б) 1, 2, 3
- В) 1, 2, 3, 5
- Г) 1, 4, 4
- Д) 2, 3, 4, 5

ОТГОВОРИ

1. Б	5. В	9. Б	13. Б	17. Б
2. В	6. А	10. Б	14. В	18. А
3. В	7. В	11. Г	15. Г	19. Д
4. Б	8. А	12. Д	16. А	20. В